

Plănuind din timp

ROMANIAN | ENGLISH

Această fișă informativă prezintă diferite modalități de a plănui din timp și de a organiza problemele financiare și juridice ale celor suferind de demență și specifică persoanele și organizațiile care le pot fi de folos acestora.

Demența afectează oamenii în mod diferit. O persoană poate începe să piardă abilitatea de a mânui banii sau de a lua decizii în afaceri în mod competent foarte devreme, în timp ce o altă persoană poate să-și păstreze aceste abilități un timp mai îndelungat.

Totuși, mai devreme sau mai târziu, abilitățile unei persoane suferinde de demență vor regresa și acea persoană își va pierde capacitatea de a lua propriile decizii în materie financiară și juridică.

Plănuind din timp

Plănuind din timp, poate ajuta atât familia, cât și personalul de îngrijire la administrarea afacerilor financiare și juridice ale unei persoane suferind de demență. Poate însemna de asemenea că persoana suferindă poate participa în procesul de planificare și se poate asigura că dorințele sale vor fi îndeplinite în modalitatea dorită.

Pe cât posibil, obțineți consiliere atâta timp cât persoana suferind de demență poate încă participa la discuții și mai păstrează capacitatea juridică de a semna documente.

Probleme bănești

Dacă un cont bancar e deschis pe numele ambilor parteneri, atunci partenerul persoanei suferind de demență poate continua să opereze contul fără vreo schimbare în aranjamente. Totuși, probleme pot apărea dacă persoana suferind de demență folosește contul în mod necorespunzător sau dacă are conturi deschise exclusiv pe numele sau. Pentru a evita aceste probleme, persoana suferind de demență poate autoriza, atâta timp cât are competență juridică, o altă persoană să opereze acel cont. E important de reținut că autoritatea își va pierde valabilitatea, dacă aceasta este acordată la o dată la care persoana suferindă nu mai are competență juridică. Dacă există un dezacord asupra schimbării de aranjament, poate fi util a consulta managerul băncii asupra unei posibile soluții.

Planuind din timp înseamnă

- Să organizezi un drept de semnătură comun la toate conturile financiare
- Să discuți problemele financiare de viitor cu un consultant financiar

- Să aranjezi cum și când persoana suferind de demență poate avea acces la finanțele sale.

Cine poate ajuta?

- Managerul/ directorul bancar
- Consilierul financiar acreditat
- Avocatul
- Dementia Australia

Procură pe termen lung

În majoritatea Statelor și Teritoriilor, o persoană poate semna un document numit "Enduring Power of Attorney" (Procură de durată) dacă acea persoană este competentă din punct de vedere juridic la momentul semnării. Procura de durată este un aranjament juridic care împuternicește o persoană nominată să se ocupe de afacerile financiare ale unei alte persoane, dacă cea din urmă devine incapabilă să facă acest lucru. Mulți oameni au procură de durată independent de vreo boală sau de diagnostic.

O procură simplă sau generală este de asemenea posibilă, dar ea este valabilă doar atâta timp cât persoana este competentă din punct de vedere juridic. O procură de durată continuă până la moartea persoanei dacă nu este revocată.

Unul din beneficiile de a avea o procură de durată este că ea permite persoanei suferinde de demență să numească pe cineva care să acționeze în numele ei în probleme financiare și juridice atunci când aceasta nu mai e capabilă să facă acest lucru ea însăși.

A plănui în avans înseamnă:

- Să se asigure că persoana suferind de demență are posibilitatea de a lua în considerare întocmirea unei procuri de durată dacă nu are deja, de îndată ce este dat un diagnostic și încă mai are capacitatea de a face acest lucru.
- Să se asigure ca familia și îngrijitorii au de asemenea o Procura de durată, astfel încât afacerile lor să fie bine administrate în caz că si ei devin incapabili.
- Să aibă o copie a Procurii de durată și să știe unde este păstrată.

National Dementia Helpline 1800 100 500

dementia.org.au

Această fișă informativă a fost fondată de către guvernul Australian

Cine poate ajuta?

- Un avocat
- The Law Society/Institute sau Legal Aid
- The Public Advocate sau Public Guardian
- Dementia Australia

Testamente

Un testament conține instrucțiuni privind modul în care trebuie să se distribuie averea unei persoane decedate. Un testament este legal numai dacă persoana respectivă înțelege implicațiile sale, astfel că este esențial, ca în cazul în care persoana suferind de demență dorește să facă sau să aducă la zi testamentul sau, să facă acest lucru atât timp cât mai are capacitatea de a semna.

A plănui în avans înseamnă:

- Să ai un testament la zi
- Să știi cine este executorul și unde este păstrat testamentul

Cine poate ajuta?

- Un avocat
- The Law Society/Institute sau Legal Aid
- Dementia Australia

Decizii privind tratamentul medical

Dacă pierzi capacitatea juridică de a lua decizii privind tratamentul tău medical, o altă persoană va trebui să ia acele decizii în locul tău. În majoritatea Statelor și Teritoriilor poți numi o persoană de încredere pentru a lua asemenea decizii. Dacă nu ai organizat acest lucru în avans, legea din fiecare Stat și Teritoriu permite unui tribunal anumit să numească o persoană care să ia astfel de decizii.

Există două feluri de instrumente care să vă ajute să plănuiți în avans decizii privind tratamentul medical:

- O Procură de durată care să acopere probleme de sănătate. Aceasta vă permite să numiți o persoană care să vă substituie în luarea de decizii de ordin medical.
- O directivă în avans care este un document scris care exprimă dorințele Dvs privind tratamentul medical.

Documentul are nume diferite în diversele State și Teritorii, dar funcția documentului este foarte asemănătoare.

A plănui în avans înseamnă:

- Să asiguri ca persoana suferind de demență să aibă posibilitatea să organizeze o Procură de durată pentru probleme de sănătate sau o Directivă în avans.
- Să ai un exemplar al acestui document și să știi locul unde este păstrat

Cine poate ajuta?

- Un avocat
- The Law Society/Institute sau Legal Aid
- The Public Advocate sau Public Guardian
- Dementia Australia

Tutelă și Administrare (Guardianship and Administration)

În majoritatea Statelor și Teritoriilor există un Oficiu sau Tribunal al Tutelii –(Guardianship Board sau Tribunal) care poate nominaliza un tutore sau administrator pentru o persoană care nu mai e capabilă să ia decizii privind problemele ei. Dacă există probleme în a rezolva afacerile unei persoane suferind de demență, ori dacă există un conflict privind cele mai bune interese ale persoanei suferinde, poate fi necesar a se considera o cerere pentru numirea unui tutore sau a unui administrator.

Organizația Dementia Australia poate fi contactată pentru a discuta dacă e necesară o cerere pentru numirea unui tutore sau a unui administrator și cum să se procedeze în acest caz.

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE

Dementia Australia oferă sprijin, informații, educație și consiliere. Contactați National Dementia Helpline la numărul **1800 100 500**, sau vizitați site-ul nostru de internet la **www.dementia.org.au**

Interpreter

Pentru asistență lingvistică contactați Serviciul de Traduceri și Interpretare la **131 450**

Early planning

This Help Sheet discusses ways to plan ahead and organise financial and legal affairs and lists people and organisations that can help.

Dementia affects people differently. One person may begin to lose the ability to handle money or make competent business decisions at an early stage, while another person may keep these skills much longer.

However, sooner or later their abilities will decline and the person with dementia will be unable to make their own decisions about their financial and legal matters.

Planning ahead

Planning ahead can make it easier for families and carers to manage the affairs of a person with dementia. It may also mean that the person with dementia can participate in the planning and make sure that their wishes are carried out in the way that they would like.

Wherever possible, get advice while the person with dementia can still participate in the discussion and is legally competent to sign any documents.

Money matters

If a bank account is in joint names, the partner of the person with dementia can continue to operate it without any change in arrangements. However problems can occur if the person with dementia uses the account inappropriately or has accounts in their name only. To avoid these difficulties the person with dementia can give authority, while legally competent, for another person to operate the account. It is important to remember that this authority will be invalid if completed when the person is no longer legally competent. If they are unwilling to agree to a change of arrangement it may be helpful to consult the bank manager about a possible solution.

Planning ahead means:

- Having joint signatures on all financial accounts
- Discussing future financial affairs with a financial adviser
- Arranging how and when the person with dementia will access their finances

Who can help?

- Bank manager
- Accredited financial adviser
- Solicitor
- Dementia Australia

Enduring Power of Attorney

In most States and Territories a person can sign a document called an enduring power of attorney if they are legally competent at the time of signing. An enduring power of attorney is a legal arrangement that enables a nominated person to look after the financial affairs of another person should they become unable to do so. Many people have enduring powers of attorney regardless of any illness or diagnosis.

An ordinary, or general, power of attorney is also available but is only valid while a person is legally competent. An enduring power of attorney continues until the person's death, unless revoked.

One of the benefits of having an enduring power of attorney is that it allows the person with dementia to choose someone to act on their behalf in legal and financial matters when they are no longer able to do so themselves.

Planning ahead means:

- Ensuring that the person with dementia has the opportunity to consider making an enduring power of attorney if they don't already have one, as soon as possible after diagnosis and whilst they have the capacity to do so
- Ensuring that family and carers also have their own enduring powers of attorney to ensure that their affairs are well managed in case they also become incapable
- Having a copy of the enduring power of attorney, and knowing where it is kept

National Dementia Helpline 1800 100 500

dementia.org.au

Who can help?

- Solicitor
- The Law Society or Institute, or Legal Aid
- The Public Advocate or Public Guardian
- Dementia Australia

Wills

A will gives instructions as to how the estate of a deceased person should be distributed.

A will is only legal if the person understands its implications, so it is essential that if the person with dementia wishes to make, or update their will, they do so while they are still competent to sign.

Planning ahead means:

- Having an up-to-date will
- Knowing who the executor is, and where the will is kept

Who can help?

- Solicitor
- The Law Society or Institute, or Legal Aid
- Dementia Australia

Decisions about medical treatment

If a person with dementia loses the legal capacity to make decisions about their medical treatment, someone else needs to make those decisions for them. In most States and Territories a trusted relative or friend can be appointed to make these decisions. If this has not been put in place, the law in every State and Territory allows a particular court to appoint someone to make decisions on behalf of the person with dementia.

Two types of tools are available to help plan ahead for decisions about medical treatment:

- An enduring power of attorney covering health matters. This allows the person with dementia to appoint a person to be a substitute decision-maker for medical decisions
- An advance directive. This is a written document expressing the wishes of the person with dementia about medical treatment

Different names may be used in some States and Territories, but the function of the document is much the same.

Planning ahead means:

- Ensuring the person with dementia has the opportunity to make an enduring power of attorney covering health matters or an advance directive
- Having a copy of the document, and knowing where it is kept

Who can help?

- Solicitor
- The Law Society or Institute, or Legal Aid
- The Public Advocate or Public Guardian
- Dementia Australia

Guardianship and Administration

In most States and Territories there is a Guardianship Board or Tribunal that can appoint a guardian or administrator for a person who is no longer able to make decisions for themselves. If there are problems dealing with the affairs of the person with dementia, or there is conflict about the person's best interests, an application for the appointment of a guardian or administrator may need to be considered.

Dementia Australia can be contacted to discuss whether an application to appoint a guardian or administrator may be needed, and how to go about it.

FURTHER INFORMATION

Dementia Australia offers support, information, education and counselling. Contact the National Dementia Helpline on **1800 100 500**, or visit our website at dementia.org.au

For language assistance phone the Translating and Interpreting Service on **131 450**